

גירסה 01

מבחן בכלכלה

מועד 02/2024

שם פרטי: _____

שם משפחה: _____

מס' ת"ז/דרכון: _____

מס' נבחן: _____ מופיע על דף התשובות מתחת למס' ת"ז.

לפניכם המבחן בכלכלה המועבר במסגרת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, שיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה - 1995.

לפני שתחילו לפתור את הבחינה עליכם לסמן את מספר הגירסה על דף התשובות!!
השאלות והתשובות במבחן נוסחו בצורה בהירה ולא תהיה אפשרות לשאול שאלות במהלך הבחינה.

רשות ניירות ערך מקפידה על טוהר הבחינות, ובסמכותה לפסול בחינות של מפרי משמעת ואף למנוע מהם לגשת לבחינות רישוי נוספות בעתיד.
בהתאם לכך, יינקטו אמצעי ענישה כנגד נבחן שיפגע במשמעת ולא יקפיד על ההוראות והכללים לפני הבחינה, במהלכה ולאחריה.
יודגש כי נבחן שייחשד כי פגע במשמעת, פרסום ציוניו בבחינות יעוכב עד לקבלת החלטה בעניינו.
על כן, הנבחן בבחינות הרישוי נדרש להקפיד הקפדה יתרה על טוהר הבחינה, קיום כלליה, ולהישמע להוראות המשגיחים בבחינה.

שימו לב!

- במבחן שאלות "סגורות". בכל שאלה מוצעות מספר אפשרויות תשובה.
- עליכם לבחור לכל שאלה את התשובה הנכונה ביותר ולסמנה ב-X במקום המתאים בדף התשובות.
- הציון במבחן נקבע אך ורק על פי הסימונים בדף התשובות.
- גגלו תשובתכם בהתאם למידת הדיוק בהן מופיעות התשובות האפשריות.
- את התשובות עליכם לסמן בעט שחור או כחול.
- ניתן לבטל סימון תשובה על ידי מילוי כל המשבצת בעט.
- אין להכניס לאולם הבחינה חומרי לימוד.
- במהלך הבחינה חל איסור מוחלט לתקשר בדרך כלשהי עם נבחנים אחרים ועם גורמים מחוץ לחדר הבחינה.
- אין להשאיר בידכם כל מכשיר המחובר לרשת האינטרנט.
- במהלך הבחינה חל איסור על החזקת אמצעי תקשורת (לרבות טלפון נייד, שעון חכם ואוזניות), במצב פעיל או כבוי.

בהצלחה!

הנחיות למבחן:

אם לא נאמר במפורש אחרת (בשאלה או בתשובה) הניחו כי :

עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין.

עקומת ההיצע עולה משמאל לימין.

גמישות הביקוש נמדדת בערכה המוחלט.

המשק הוא סגור, אלא אם נאמר במפורש, או נובע מהנחות השאלה, שהוא פתוח.

במשק מתקיימים תנאי התחרות המשוכללת.

עקומה גמישה לחלוטין היא מקבילה לציר ה- X.

עקומה בלתי גמישה לחלוטין (קשיחה לחלוטין) היא ניצבת (אנכית) לציר ה- X.

הביקוש לצריכה פרטית תלוי בהכנסה הפנויה בלבד.

הביקוש להשקעה נקייה תלוי בשער הריבית בלבד.

הביקוש לכסף תלוי ברמת התוצר הלאומי ובשער הריבית.

הממשלה אינה משלמת תשלומי העברה.

הפירמות מחלקות את כל רווחיהן.

Yd מסמל הכנסה פנויה.

עירווי חיצוני חיובי הוא גידול בבסיס המוניטארי, כלומר גידול ברזרבות הבנקים + מזומן שבידי הציבור. עירווי חיצוני שלילי הוא הקטנה בבסיס המוניטארי.

עירווי פנימי חיובי הוא הקטנה בכמות המזומן שבידי הציבור.

עירווי פנימי שלילי הוא גידול בכמות המזומן שבידי הציבור.

1. מוצר X מיוצר במשק בתנאי תחרות משוכללת. בייצור X משתמשים בגורם ייצור קבוע - מכונות, ובגורם ייצור משתנה - פועלים. פועלים אלה יכולים לעבוד גם בענפים אחרים. הצריכה המקומית של X מסופקת על ידי הייצור המקומי, ובנוסף קיים יבוא של X. המשק הוא משק קטן ואינו משפיע על מחירו העולמי של X (התעלמו מהוצאות הובלה). במצב המוצא ידוע כי גודל הייבוא של X הוא 500 יחידות. עתה חל שיפור טכנולוגי בייצור X, שהביא להכפלת התפוקה השולית של פועלים, עבור כל כמות של פועלים.

איזה שינוי צפוי שיקרה בשוק X כתוצאה מכך?

ה' ב' קטן
ה' ב' קטן

א. מחיר X בשוק המקומי יירד.

ב. מחיר X לא ישתנה, היבוא יקטן ויתכן שהמשק יתחיל לייצא את X.

ג. הכמות המבוקשת של X בשוק המקומי תגדל.

ד. לא ניתן לדעת מה יקרה לכמות המיוצרת של X.

ה. אם שכר העבודה של הפועלים לא ישתנה, התפוקה השולית של הפועלים בנקודת שיווי המשקל החדשה תהיה כפולה משהייתה לפני השיפור הטכנולוגי.

2. לחקלאי יש שדה בו ניתן לגדל חיטה בלבד.

להלן לוח התפוקה של חיטה כפונקציה של מספר הפועלים:

מספר פועלים	0	1	2	3	4	5	6
תפוקת חיטה שנתית בטון	0	500	800	1,040	1,200	1,300	1,350

ידוע כי מחיר חיטה הוא 20 ש"ח לטון ושכר העבודה השנתי לפועל הוא 1,800 ש"ח. בשוק החיטה וגם בשוק הפועלים מתקיימים תנאי תחרות משוכללת.

בהסתמך על נתונים אלה, מה מהבאים ניתן להסיק?

א. בעלי השדה יעסיק 4 פועלים.

ב. בעלי השדה יעסיק 3 פועלים.

ג. על סמך הנתונים הללו בלבד לא ניתן לקבוע כמה פועלים יעסיק בעלי השדה.

ד. בעלי השדה יעסיק 5 פועלים.

ה. בעלי השדה יעסיק 6 פועלים.

מספר פועלים	0	1	2	3	4	5	6
תפוקת חיטה שנתית בטון	0	500	800	1,040	1,200	1,300	1,350
שכר פועל	0	1,800	3,600	5,400	7,200	9,000	10,800
מחיר חיטה	0	10,000	16,000	20,800	24,000	26,000	27,000

3. מחקרים הראו כי לאכילת גזר יש השפעה חיובית על בריאות הציבור. לפיכך החליטה הממשלה לפעול למען הגדלת ייצור הגזר והורדת מחירו. המטרה היא הגדלת הכמות הנצרכת של גזר ב- 20,000 טון באמצעות מתן סובסידיה למגדלי הגזר. הסובסידיה תינתן בסכום קבוע לכל ק"ג גזר מיוצר והיא תהיה בגובה כזה ששיג את המטרה המוצהרת. הניחו כי המשק הוא סגור וייצור הגזר נעשה בתנאי תחרות משוכללת.

הוצאות הממשלה למען השגת המטרה הזו תהיינה קטנות יותר ככל שבתחום הרלבנטי:

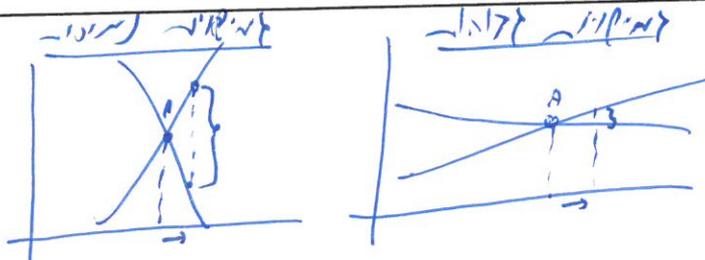
א. גמישות הביקוש לגזר היא גדולה יותר וגמישות היצע הגזר היא גדולה יותר.

ב. גמישות הביקוש לגזר היא קטנה יותר וגמישות היצע הגזר היא גדולה יותר.

ג. גמישות הביקוש לגזר היא קטנה יותר וגמישות היצע הגזר היא קטנה יותר.

ד. גמישות הביקוש לגזר היא גדולה יותר וגמישות היצע הגזר היא קטנה יותר.

ה. הוצאות הממשלה על השגת המטרה אינן תלויות בגמישות הביקוש וההיצע של גזר.

x	y	x	y
2	0.5	25	50
4	0.25	10	40

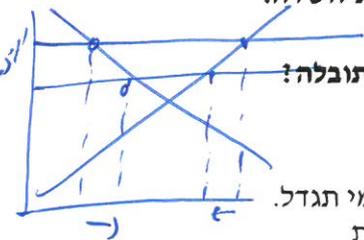
4. במשק ניתן לייצר חיטה ופרי. במשק שני סוגי פועלים: 200 פועלים מסוג א', שכל אחד מהם יכול לייצר בשנה 50 טון חיטה או 25 טון פרי. 200 פועלים מסוג ב', שכל אחד מהם יכול לייצר בשנה 40 טון חיטה או 10 טון פרי.

בהתייחס לנתונים אלה, איזה מהמשפטים הבאים הוא הנכון ביותר?

- א. אם ידוע כי המשק מייצר 4,000 טון חיטה, ההוצאה השולית האלטרנטיבית לייצור חיטה היא 1/2 טון פרי.
- ב. אם ידוע כי המשק מייצר 12,000 טון חיטה, ההוצאה השולית האלטרנטיבית לייצור חיטה היא 1/3 טון פרי.
- ג. אם ידוע כי המשק מייצר 3,000 טון פרי, ההוצאה השולית האלטרנטיבית לייצור פרי היא 2 טון חיטה.
- ד. אם ידוע כי המשק מייצר 6,000 טון פרי, הוא מייצר בנוסף גם 2,000 טון חיטה.
- ה. אם ידוע כי המשק מייצר 6,000 טון חיטה, הוא מייצר בנוסף גם 4,000 טון פרי.

5. במשק מגדלים תות שדה. בשוק תות השדה קיימת תחרות משוכללת. המשק גם מייצא בדרך האוויר תות שדה לשווקים באירופה. המשק הוא קטן בשוק העולמי של תות השדה. לאחרונה חלה עלייה בתעריפי התובלה האווירית.

איזה מהשינויים הבאים צפוי שיקרה בשוק תות השדה בשל העלייה בתעריפי התובלה?

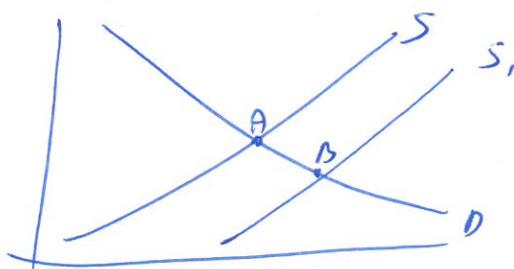
- א. מחיר תות השדה בשוק המקומי יעלה והכמות המיוצאת תקטן.
- ב. מחיר תות השדה בשוק המקומי לא ישתנה, אך הכמות המשווקת בשוק המקומי תגדל.
- ג. מחיר תות השדה בשוק המקומי יירד, כמות התות המיוצאת תקטן, כמות התות המשווקת בשוק המקומי תגדל. לא ידוע מה יקרה לכמות המיוצרת של תות השדה.
- ד. מחיר תות השדה בשוק המקומי יירד, כמות תות השדה המיוצרת תקטן. לא ידוע מה יקרה לכמות תות השדה המשווקת לשוק המקומי.
- ה. מחיר תות השדה בשוק המקומי יירד, הכמות המיוצרת של תות השדה תרד, הכמות המיוצאת של תות השדה תרד, כמות תות השדה המשווקת לשוק המקומי תגדל.

6. בשוק הנעליים חלו שני שינויים; ההכנסה הפנויה של הצרכנים עלתה ומחיר העורות המשמשים בייצור נעליים ירד (בגלל ירידת מחירם בעולם).

בהתייחס לנתונים אלה, איזה מההיגדים הבאים הוא הנכון ביותר?

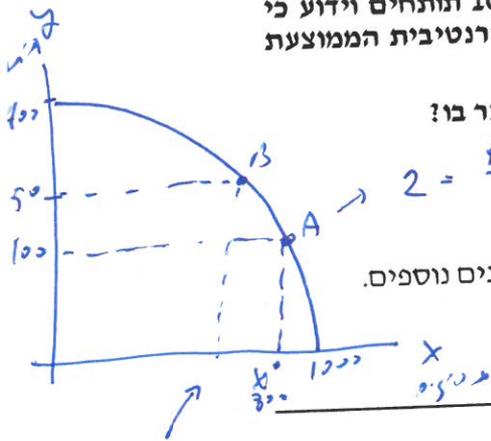
- א. אם כתוצאה משני השינויים ירדה כמות שיווי המשקל בשוק הנעליים, לא ניתן לקבוע האם נעליים הן מוצר נורמלי או מוצר נחות.
- ב. אם כתוצאה משני השינויים גדלה כמות שיווי המשקל בשוק הנעליים, ניתן להסיק בהכרח כי נעליים הן מוצר נורמלי.
- ג. אם כתוצאה משני השינויים ירדה כמות שיווי המשקל בשוק הנעליים, ניתן להסיק בהכרח כי נעליים הן מוצר נחות.
- ד. אם כתוצאה משני השינויים ירד מחיר שיווי המשקל של הנעליים, ניתן לקבוע בהכרח כי נעליים הן מוצר נורמלי.
- ה. אם כתוצאה משני השינויים עלה מחיר שיווי המשקל של הנעליים, לא ניתן לקבוע האם נעליים הן מוצר נורמלי או נחות.

גירסת מסטר

הכנסה פנויה ↑
מחיר עורות ↓
עמוד 4
20
40

7. ידוע כי עקומת התמורה (גבול אפשרויות הייצור) של המשק היא קמורה (קעורה לראשית) לכל אורכה. המשק יכול לייצר תפוזים או תותחים. כמות התותחים המקסימלית שניתן לייצר, אם אין מייצרים כלל תפוזים, היא 400, כמות התפוזים המקסימלית שניתן לייצר אם אין מייצרים כלל תותחים, היא 1,000 טון. כיום מייצר המשק 100 תותחים וידוע כי הוא נמצא על גבי עקומת התמורה. כמו כן, ידוע כי ההוצאה האלטרנטיבית הממוצעת לייצור תותח אחד היא 2 טון תפוזים.

אם המשק יחליט לייצר 150 תותחים, מה תהיה כמות התפוזים שתייצר בו?

א. 700 טון.

ב. פחות מ-800 ויותר מ-700 טון.

ג. לא ניתן לדעת מהו סדר הגודל של כמות התפוזים המיוצרת ללא נתונים נוספים.

ד. בהכרח פחות מ-700 טון.

ה. יתכן שיוצרו יותר מ-800 טון.

8. פירמה פועלת בשוק שבו מתקיימים תנאי תחרות משוכללת והיא בעלת פונקציית הוצאות רגילה (עקומת הוצאות שוליות בצורת U).

איזה מהתנאים הבאים צריך להתקיים כדי שהפירמה תביא את רווחיה למקסימום בזמן הקצר, אם היא תייצר את הכמות בה המחיר בשוק שווה להוצאות השוליות?

א. ההוצאה השולית נמצאת בעלייה וההוצאה המשתנית הממוצעת נמצאת בעלייה.

ב. ההוצאה השולית נמצאת בירידה.

ג. ההוצאה המשתנית הממוצעת נמצאת בירידה.

ד. ההוצאה השולית נמצאת בירידה וההוצאה המשתנית הממוצעת נמצאת בירידה.

ה. ההוצאה השולית נמצאת בעלייה וההוצאה המשתנית הממוצעת נמצאת בירידה.

9. מוצר X מיוצר ונצרך בארץ וגם מיובא מחו"ל. המשק הוא משק קטן. הממשלה החליטה להטיל מכס בסך 100 ש"ח ליחידה על כל יחידת X מיובאת. כתוצאה מהטלת המכס חל צמצום של 300 יחידות בצריכה המקומית של X והייבוא של X ירד ב-600 יחידות.

מה ניתן ללמוד מכך לגבי גמישות הביקוש המקומי של X והיצע המקומי של X?

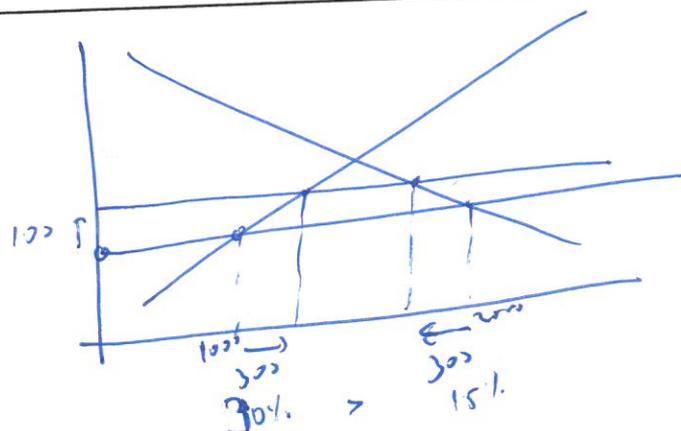
א. לא ניתן כלל להשוות את גמישות הביקוש המקומי לגמישות ההיצע המקומי.

ב. גמישות הביקוש המקומי בתחום הרלבנטי (בערכה המוחלט) היא בהכרח קטנה יותר מגמישות ההיצע המקומי.

ג. גמישות הביקוש המקומי בתחום הרלבנטי (בערכה המוחלט) היא בהכרח גדולה יותר מגמישות ההיצע המקומי.

ד. גמישות הביקוש המקומי בתחום הרלבנטי (בערכה המוחלט) היא בהכרח שווה לגמישות ההיצע המקומי.

ה. אין אפשרות להשוות את הגמישויות, מאחר שלא נתון השינוי בכמות המיוצרת על ידי היצרנים המקומיים.

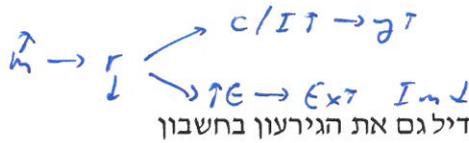

13. משק פתוח מצוי בשיווי משקל באבטלה. ידוע כי במשק זה הנטייה השולית לייבא מתוך התוצר הלאומי היא 0.1 והמכפיל הקיינסיאני הוא 4. הממשלה והבנק המרכזי מעוניינים לבצע פעולה שתביא לגידול בתוצר הלאומי וגם תקטין את הגירעון בחשבון הסחורות והשירותים של מאזן התשלומים.

$$\downarrow I_n \quad \uparrow \epsilon_x$$

איזו פעולה מבין הפעולות הבאות יכולה להשיג את שתי המטרות הללו?

$$\uparrow G \rightarrow \uparrow m \rightarrow \uparrow \epsilon_x \rightarrow \uparrow I_n$$

ה. אין אף פעולה היכולה להגדיל את התוצר הלאומי מבלי להגדיל גם את הגירעון בחשבון הסחורות והשירותים של מאזן התשלומים.

- א. הגדלת הצריכה הציבורית.
- ב. העלאה בשיעור מס ההכנסה.
- ג. הגדלת כמות הכסף במשק.
- ד. ביצוע פחות של המטבע המקומי.

ל' גולדמן יס"ו

14. ידוע כי רמת התוצר הלאומי של תעסוקה מלאה במשק סגור היא 10,000 וברמת תוצר זו קיים במשק פער דפלציוני בגודל של 500. ידוע גם כי הנטייה השולית להוציא מתוך התוצר הלאומי במשק זה היא 0.75.

$\epsilon_x = 1.1$
 $\epsilon_x^* = 0.8$
 $k = 9$
 $\epsilon_x = 1.1$

על פי התיאוריה הקיינסיאנית, מה מהבאים ניתן להסיק מהנתונים שלעיל?

- א. המשק יהיה בשיווי משקל בתעסוקה מלאה ברמת תוצר של 10,000.
- ב. המשק יהיה בשיווי משקל באבטלה ברמת תוצר של 9,500.
- ג. המשק יהיה בשיווי משקל באבטלה ברמת תוצר של 8,000.
- ד. המשק יהיה בתעסוקה מלאה ברמת תוצר של 10,000 ויתכן שתהיה בו עליית מחירים בגלל הפער האינפלציוני הקיים בו.
- ה. המשק יהיה בשיווי משקל בתעסוקה מלאה ברמת תוצר של 12,000.

15. משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. בגלל החמרה במצב הביטחון נאלצת הממשלה להגדיל את הוצאות הביטחון בסך 500 מיליון ש"ח. הממשלה מעוניינת לממן את ההוצאה הזו באופן שהמשק יישאר בשיווי משקל בתעסוקה מלאה ולא ייווצרו בו לחצים אינפלציוניים.

לאיזו מההצעות הבאות הסיכוי הגבוה ביותר להשיג את המטרה? (התעלמו מהשפעות אפשריות על שוק הכסף)

- א. הטלת מס ישיר בסכום העולה על 500 מיליון ש"ח, שיביא לצמצום בצריכה הפרטית ב-500 מיליון ש"ח.
- ב. הטלת מס ישיר בסכום של 500 מיליון ש"ח.
- ג. מילווה בסך 500 מיליון ש"ח מן הבנק המרכזי.
- ד. מילווה מן הציבור בסך 500 מיליון ש"ח.
- ה. צמצום בצריכה הציבורית בסכום העולה על 500 מיליון ש"ח.

16. בהתייחס למשק מסוים ידועים הנתונים הבאים: יצוא: 1,000 מיליון דולר, יבוא: 2,500 מיליון דולר, העברות חד צדדיות שהמשק העביר למשקים אחרים: 800 מיליון דולר, השקעות של תושבי המשק בחו"ל: 500 מיליון דולר, הלוואות לזמן ארוך שנתקבלו מחו"ל: 700 מיליון דולר. לא נתקבלו ולא ניתנו הלוואות לזמן קצר.

$$3800 - 1700 = 2100$$

1000	2500
-	-
-	800
700	-
-	500
-	-
-	2100

בהנחה שאלו הם כל הנתונים המתייחסים למאזן התשלומים של המשק בשנה זו, איזה מההיגדים הבאים הוא הנכון ביותר?

- א. עודף הייבוא עמד על 1,500 מיליון דולר, גירעון החשבון השוטף עמד על 2,300 מיליון דולר ויתרות מט"ח של המשק ירדו ב- 2,100 מיליון דולר.
- ב. עודף הייבוא עמד על 2,300 מיליון דולר ויתרות מט"ח של המשק ירדו ב- 1,100 מיליון דולר.
- ג. הגירעון בחשבון השוטף עמד על 700 מיליון דולר ויתרות מטבע החוץ של המשק לא השתנו.
- ד. עודף הייבוא עמד על 1,500 מיליון דולר ויתרות מט"ח של המשק גדלו ב- 500 מיליון דולר.
- ה. הגירעון בחשבון השוטף עמד על 2,300 מיליון דולר ויתרות מט"ח של המשק ירדו ב- 900 מיליון דולר.

17. במשק ידועים הנתונים הבאים (במיליארדי ש"ח):
ההשקעה המקומית הנקייה: 80, יבוא מוצרים ושירותים: 70, יצוא מוצרים ושירותים: 40, גירעון בתקציב הממשלה: 16. הפירמות חילקו את כל רווחיהן.
בהתבסס על נתונים אלה, מה היה גודלו של החיסכון האישי?

80	66
	0
	-16
	70
	70-40

- א. 48 מיליארד ש"ח.
- ב. 50 מיליארד ש"ח.
- ג. 96 מיליארד ש"ח.
- ד. 64 מיליארד ש"ח.
- ה. 66 מיליארד ש"ח.

18. במערכת הבנקים קיימים פיקדונות עו"ש בגובה 20 מיליארד ש"ח, יחס הרזרבה החוקי על פיקדונות אלו הוא 25% והבנקים תמיד מקיימים אותו. הציבור מחזיק בידי מוזמן בסכום קבוע של 10 מיליארד ש"ח. הבנקים מחזיקים גם איגרות חוב ממשלתיות. השנה רכש הבנק המרכזי מן הבנקים הפרטיים אג"ח ממשלתיות בסך 5 מיליארד ש"ח.
מה השינוי שיחול במשק כתוצאה מכך?

$$20 + 10 = 30$$

20	4	5

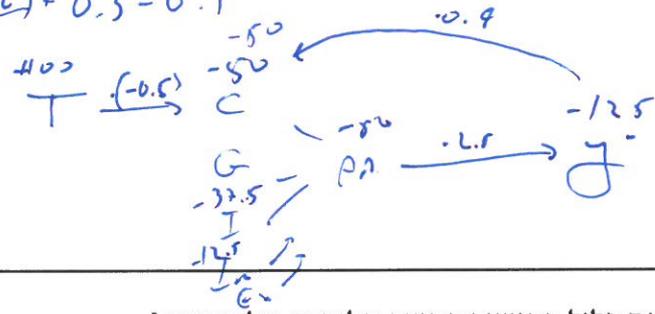
- א. כמות אמצעי התשלום במשק לא תשתנה.
- ב. כמות אמצעי התשלום במשק תגדל ב- 20 מיליארד ש"ח.
- ג. כמות אמצעי התשלום במשק תגדל ב- 25 מיליארד ש"ח.
- ד. כמות אמצעי התשלום במשק תקטן ב- 25 מיליארד ש"ח.
- ה. כמות אמצעי התשלום במשק תגדל ב- 5 מיליארד ש"ח.

19. במשק ידועים הנתונים הבאים: הנטייה השולית לצרוך מתוך ההכנסה הפנויה: 0.5, הנטייה השולית להשקיע מתוך התוצר הלאומי הנקי: 0.3, הנטייה השולית לייבא מתוך התוצר הלאומי הנקי: 0.1. הממשלה גובה מס הכנסה בשיעור של 20% מהתוצר הלאומי הנקי. כל שאר הנטיות השוליות הן 0. שער הריבית והמחירים הם קבועים. הניחו כי הממשלה מטילה (בנוסף למיסים הקיימים) מס קבוע בגובה 100 על כל משקי הבית. התעלמו מהשפעות שוק הכסף. מה יהיה השינוי בצריכה הפרטית?

0.6

$$\Delta Y^E = \frac{0.5 \cdot (1 - 0.2) + 0.3 - 0.1}{0.4} \cdot 100$$

$$K = 2.5$$

- א. 50 ש"ח.
- ב. 62.5 ש"ח.
- ג. 112.5 ש"ח.
- ד. 100 ש"ח.
- ה. 40 ש"ח.

20. איזה מהסעיפים הבאים כלול בחישוב התוצר הלאומי של המשק?

- ~~א. מענקי ילדים ששילמה הממשלה.~~
- ~~ב. מכירת מכונה משומשת מחברת עלית לחברת אוסם.~~
- ג. תשלומי שכר לעובדי הממשלה.
- ~~ד. פידיון הקרן של איגרות חוב ממשלתיות.~~
- ~~ה. מכירת איגרות חוב לאנשים פרטיים על ידי הבנק המרכזי.~~

